

A DOBA

uvnitř čísla

měsíčník zelených hnutí

rok 2018

cena: 7,- Kč

4

Vážení čtenáři,

Filipojakubskou nocí jsme se přesunuli do Měsíce sazenic, rozkvétající přírodu kopíruje také pestrá nabídka v našem měsíčníku. Bc. Ján Kadlec Vás provede památkami Mostkovic na Prostějovsku, skauti přivítají každou pracovitou ruku při obnově historického poutního místa Stará Voda u Libavé, kde si také můžete procvičit angličtinu a polštinu. Zájemci o architekturu si mohou s Mgr. Martinou Mertovou projít zajímavé objekty Přerova vybudované v meziválečném období, z nabídky Střediska ekologické výchovy

Iris v Prostějově připomeňme alespoň Odemykání studánek či exkurzi za léčivými bylinkami, mnoho zajímavých akcí a výstav připravila Knihovna města Olomouce a Dům dětí a mládeže. Vernisáže zajímavých výstav budou i na zámku v Konici, Regionálním muzeu Dobromilice či v Barokní sýpce Luděrov. No a již v předstihu bude třeba si naplánovat čas na XI. ročník Josefkolu v Čechách pod Kosířem. Příjemné májové dny přeje

Redakce

- ✓ Památky Mostkovic
- ✓ Ekocentrum Iris v květnu
- ✓ Plán exkurzí MOS
- ✓ S.O.S. Jeseníky - PagoPago
- ✓ DDM Olomouc v květnu
- ✓ Obnova Staré Vody
- ✓ Krvinka, skauti darovali krev
- ✓ Hrdinové války: R. Forman
- ✓ Knihovna města Olomouce
- ✓ Program Muzea Komenského
- ✓ Rodinný Penzion Majorka
- ✓ Barokní sýpka v Luděrově
- ✓ TIC Konice v květnu
- ✓ Kulturní akce ve Velké Bystřici
- ✓ Bělkovičtí myslivci hodnotili

MUZEUM KOČÁRŮ

Olomoucký kraj

VYSTAVUJE

LOVECKÉ A PARKOVÉ KOČÁRY

JOSEFKOL 2018

VĚK HRDINŮ - ZROZENÍ

21. A 22. ČERVENCE

ZÁMECKÝ PARK ČECHY POD KOSÍŘEM

XI. MEZINÁRODNÍ SRAZ MISTRŮ ŘEMESLA KOLÁŘSKÉHO, KOČÁRNICKÉHO, MISTRŮ OPRATÍ A MILOVNÍKŮ HIST. KOČÁRŮ

WWW.HISTORICKEKOCARY.CZ

FINANČNĚ PODPOŘIL OLOMOUCKÝ KRAJ.

ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!
ŠETRÍM NAŠE LESY - HISTORICKÉ DĚDICTVÍ
ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Plumlovsko

Drobné památky Mostkovic

Boční pohled na kostel Nanebevzetí Panny Marie

Vydáme se do dalšího regionu v prostějovském okrese. Plumlovsko tvoří devět vesnic, které se nacházejí západně od Prostějova.

Vesnice Mostkovice leží u silnice z Prostějova do Plumlova. Od roku 1950 k ní patří také vesnice Stichovice. Její katastr má úzký obdélníkový tvar od severu k jihu s výčnělkem k západu, takže vypadá jako hokejka, jejím středem protéká říčka Hloučela a Mlýnská strouha, v jižní části území jsou rozsáhlé chatové osady. Je to stará sídelní oblast, jsou zde doloženy neolitické kultury, hroby a sídliště, našly se tu římské mince a také poklad stříbrných mincí z doby třicetileté války. První písemná zpráva o Mostkovicích je v listině z roku 1141, v soupisu biskupského a kapitulního majetku olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka. Název Mostkovice vznikl z osobního jména Mostek, možný výklad je také, že je to ves lidí bydlících u mostku. Na pečeti z roku 1702 byla ve znaku radlice. Farnost Mostkovice se připomíná v roce 1353, velká budova fary pochází z roku 1747.

V průběhu 12. a 13. století patřila ves kapitule a v roce 1223 klášteru augustiniánek v Olomouci. V roce 1325 jsou Mostkovice spojeny s Plumlovem a majiteli se stávají páni z Kravař až do vymření rodu v roce 1466. Poté vlastní ves významný rod pánů z Pernštejna. Z tohoto období se nejvíce připomíná Vilém z Pernštejna, neobyčejně hospodářsky podnikavý a politicky činný feudál. Byl nejvyšším komorníkem a zemským mo-

ravským hejtmanem. Velmi hospodářsky pozvedl tento kraj. Jeho následníci již nebyli takovými hospodáři a tak zadlužené plumlovské panství 1599 koupil bohatý šlechtic Karel z Liechtenštejna. Liechtenšteinové ves vlastnili až do konce I. světové války. V letech 1980-1990 byly Mostkovice sloučeny s Prostějovem.

V roce 1563 se protrhly hráze rybníků u Plumlova, za velké povodně utonuli lidé i dobytek. Voda vybrala mrtvá těla z hrobů na hřbitově a vynesla je do polí. Podobná povodeň byla v roce 1591 a 1610, kdy se opět protrhly hráze rybníků a zaplavily Stichovice a Mostkovice. Mimo to vesnici trápily další pohromy jako mor, cholera, vojsko v roce 1866 a větší požár v roce 1867. Části vesnice

Čelní pohled na kostel Nanebevzetí Panny Marie

se nazývají: Dědina, Salatke, Holečka, Kukov, Na valše. Obyvatelé se v minulosti živili jako rolníci a tkalci.

Nejvýznamnější památkou Mostkovic je kostel Nanebevzetí Panny Marie, který je chráněn jako nemovitá kulturní památka. Stojí na břehu Hloučely a patří k významným památkám Prostějovska. Jeho základ tvoří románská stavba z kvádříkového zdiva. Fara se připomíná v roce 1353, k roku 1393 se zřejmě vztahuje gotická přestavba. Kostel prošel ještě barokní přestavbou v 17. století, kdy k němu byla přistavěna boční loď a zakristie. V roce 1914 byla zvýšena věž, byly instalovány věžní hodiny a postaven nový vstupní portál. V kostele byly objeveny vzácné gotické malby na jižní straně lodi, jež pocházejí z předhusitského období. Představují výjevy ze života Panny Marie. Po restaurování se staly

Nástěnné fresky na boční zdi kostela

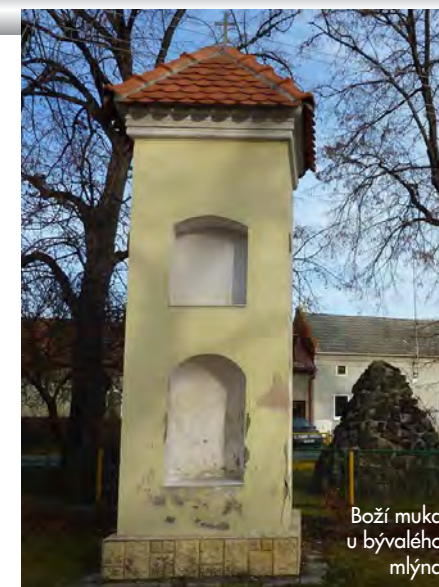
Drobné památky Mostkovic

Kamenný kříž z r. 1751 u kostela

Detail sochy sv. Josefa

Boží muka u bývalého mlýna

chloubou obce. Do roku 1853 se kolem kostela rozkládal starý hřbitov.

Ke kostelu se vztahuje zvláštní příběh o Věčné lampě: Hospodyně Anna Zapletalová měla tuberkulózu a mívala halucinace, při nichž se jí zjevovalo hříbě, které nikdo jiný neviděl. Stávalo se, že během večere hospodyně stolovníkům oznámila, aby přestali jíst, že přichází hříbě, aby je nechali nažrat. Sugesci byli všichni přesvědčeni o existenci hříběte. Někteří je i slyšeli – Barvínková, kyrysník od vojáků. Pověst se dostala na faru, farář jí nabídl vypuzení hříběte svěcenou vodou, ale s tím hospodyně nesouhlasila, bylo jí hříběte líto. Později se dala na prosebnou pouť s měřicí hrachou.

Na pouť rozdala hrách chudým a koupila tři velké lampy do kostelů v Prostějově, Krumšíně a Mostkovicích. Mostkovická věčná lampa potom skončila ve sběru kovů za první světové války. Hříbě hospodyně Zapletalové potom zmizelo, ona zemřela v roce 1832 ve věku 41 let. Ač nikdo jiný hříbě neviděl, všichni věřili, že u Zapletalů straší.

U kostela v parčíku stojí v litinovém oplocení socha sv. Josefa. Na podstavci vpředu je deska s nápisem: „Oroduj za nás svatý Josefe!“, vzadu: „Zakladatelem tohoto pomníka František Mariana a Jan Blaha 1897“.

U bývalého mlýna můžeme vidět v parčíku Boží muka a tři pomníky.

Pohled do hlavní lodi kostela

Makovcův kamenný kříž z r. 1847 na návsi

Boží muka jsou zděná čtyřboká stavba s prázdnými výklenky. V soupisu křížů se píše, že: „ji postavili občané mostkovičtí z cihel, křidlicemi pokrytá, bílo líčená“. Drobná barokní architektura pochází z druhé poloviny 18. století.

V Mostkovicích najdeme pět kamenných a jeden litinový kříž. U kostela vedle vchodu stojí vysoký kamenný kříž, je dobře zachovalý, stojí na boku vedle věže. Na podstavci má reliéf Panny Marie Bolestné, vzadu je nápis: „NEO ERRECTA 1751, RENOVATA 1855“, podle soupisu křížů v archivu jej „dle ústního podání nechal postavit Jan Pospíšil z Mostkovic“.

Další kamenný kříž stojí na západní části návsi, říká se mu Makovcův.

Drobné památky Mostkovic

Kamenný kříž
z r. 1853
na hřbitově

Detail lebky na hřbitovním kříži

Na podstavci jsou reliéfy Panny Marie, sv. Františka a sv. Floriána, nápis dole starou češtinou říká: „Kříže obraz všickni zde gdauci wždicki ctiwegte klaneni však Kristu kte reho znamena wzdegte!“ Vzadu je napsáno: „Postaveni nakladem v Panu zesnuleho Františka Makovce 1847“.

Na hřbitově je vysoký kamenný kříž, který má na podstavci lebku s hnáty a pod nimi je reliéf Madony s Ježíškem. Vzadu je letopočet 1853, kříž byl postaven farníky na novém hřbitově. Na hřbitově je hrob zdejšího rodáka divizního generála Františka Kraváka.

Nedaleko od hřbitova stojí u silnice do Smržic kamenný kříž s malým kovovým Kristem, který má na podstavci reliéf Panny Marie Bolestné. Kříž je poškozený erozí, vzadu má nápis: „Postaven nakladem Tomáše a Rozáry Hlíňák L. P. 1853“.

Foto generála Kraváka na hrobu
Hrob divizního generála Kraváka na hřbitově

Kamenný kříž
z r. 1853
u silnice
do Smržic

v pondělí 14. srpna 1922. Na stavbu byl použit kámen z „taliánské skály“ – lomu, který vznikl při stavbě Plumlovské přehrady.

Nejstarším pomníkem je již v roce 1908 postavený malý pomník Svatopluka Čechovi s textem „Památce Svatopluka Čecha 1908“. Místu se říkávalo „Zahrádka Svatopluka Čecha“. 21. dubna 1919 byly vedle něj zasazeny tři Lípy svobody.

V roce 1946 byl vybudován třetí pomník, věnovaný obětem druhé světové války. Jsou na něm tři jména obětí nacistů, v čele s divizním generálem Františkem Kravákem.

Tomuto generálovi je věnovaná také pamětní deska na jeho rodném domě. V roce 1949 zde byla instalována bronzová pamětní deska s poprsím generála s vyznamenáním a nápisem: „Zde se na-

Pamětní deska
generálu Kravákovi

Drobné památky Mostkovic

Pomník Svatopluka
Čecha

rodil 10. 9. 1889 divizní generál František Kravák. Popraven 24. 5. 1943 v Berlíně. Obětoval se pro vlast a národ“. František Kravák se dostal do ruského zajetí, kde pomáhal organizovat československé legie. Prošel sibiřskou anabází, kde velel Hanáckému pluku. Po osvobození pomáhal při budování nové čs. armády. Po okupaci republiky organizoval odboj, byl zatčen při pokusu o přechod hranic a poté popraven.

K místním zajímavostem patří menhir a zvířetník postavený do kruhu v parčíku u kostela.

K technickým zajímavostem patří budova bývalé valchy, se kterou je spojen příběh o bankrotu a sebevraždě. Valcha sloužila k valchování sukna pro vojsko. Továrníky byl rod Ehrnsteinů, židů z Prostějova, kteří si na stavbu půjčili peníze ze sirotčí pokladny z Plumlova. Dluh však nezaplatili, pořádali nákladné slavnosti s koncerty vojenské kapely, a když se to provalilo, jeden úředník z Plumlova se zastřelil. Další – mladý

Pomník padlým
v první světové
válce

úředník Stehlík se potom oběsil ve Zlechovském lese, na místě zvaném Křivý bor. Zde byl také pochován. Místu se lidé vyhýbali, říkalo se, že zde mladý Stehlík pláče a hořekuje.

V obecní kronice jsou popsány také zdejší pověsti, příběhy a rituály, které se v minulosti v Mostkovicích udržovaly. Podle jedné pověsti se zde držela pověra, že když se někdo v obci oběsil, tak vesnice bude postižena krupobitím nebo morem. Potom místní vozili oběšeného pryč a chtěli ho pochovat za hranicí obce na jiném katastru. Sousedi to však hlídali a oběšenec byl vykopán a pochován za hranicí. Později se lidé dohodli, že oběšení budou pochovávat v lese.

Dodržoval se církevní rok, slavilo se Boží tělo a ostatky. Byly zde také rituály spojené se zemědělským rokem, jako bylo rituální obětování zvířat. V Císařské hody – třetí neděli v říjnu se za starších časů stínal býk, později beran. Berana uvázali na stolicí, na hlavu mu dali věnec z rozmarýnu a stárek – nejstarší z chasy

jej jednou ranou kosířem sťal. Poté jej dorazili sekerou ostatní chasníci. Hlavu dostal pastýř, při stínání pacholci skákali přes stolicí za beranem a zpívali popěvek: „Jápak já tě, můj beránku, jápak já tě setnu, vezmu sobě, můj beránku, z překladnička metlu“. Další zvykem bylo házení hrachem. Před hospodou se vyhrabalo několik důlků a do nich se dala kachna, aby ji vyčnívala jen hlava. Pacholku se zavázaly oči, dostal cep a měl kachnu cepem zabít. Za velkého hluku a házení hrachem ostatní kachnu přesunovali do jiných důlků. Když byly zabity tři kachny, upekly se a dostala je chasa.

V okolí Mostkovic jsou lákadly především přehrada a zámek v Plumlově. Na cestě však stojí za to se zastavit ve zdejší kostele a prohlédnout si gotické malby, které připomínají středověký komiks. I další památky s jejich příběhy stojí za pozornost.

Ján Kadlec

Pomník umučeným
a zemřelým za ně-
mecké okupace

Budova bývalé valchy

ČSOP – Ekocentrum Iris pořádá v květnu tyto akce:

soutěž pro školní a zájmové kolektivy Zlatý list – místní kolo

KDY: pátek 4. května, od 8:00 do 13:00

KDE: biokoridor Hloučela, ul. Pod Kosiřem u občerstvení U Matesů (dřívě bistro Hloučela)

13. ročník místního kola celostátní přírodovědné soutěže Zlatý list. Proběhne formou stezky se stanovišti, která jsou zaměřená na praktické poznávání přírody a na znalosti v ochraně přírody a životního prostředí. Soutěžní stezka je určena dětem ze zájmových oddílů a žákům 1.–9. tříd školní docházky. Přihlášky přijímáme do 20. dubna na adresu iris@iris.cz.

exkurze pro veřejnost

Exkurze za léčivými bylinkami

Kdy: úterý 8. května, od 8:25 do 16:30

KDE: odjezd v 8:25 z autobusového nádraží v Prostějově (linka směr Boskovice, stan. č. 11) do zastávky „Plumlov, přehrada“

Celodenní vycházka s bylinkářem Vládou Vytáskem do terénu. V. Vytásek je zkušený bylinkář, žák, přítel a pokračovatel díla Pavla Váni a Josefa Zentricha. Během vycházky projdeme přírodovědně cenné lokality mezi Plumlovem, Ohrozím a Vícovem, naučíme se poznávat nespočetné množství léčivých rostlin a u každé z nich se dozvíme i její léčivé vlastnosti. Délka trasy asi 9 km. Odjezd zpět z Vícova (dle počasí) ve 13:07 nebo v 15:52. Poplatek 70 Kč/osobu.

akce pro rodiny s dětmi

Botanická zahrada - stezka pro rodiče s dětmi

KDY: pátek 11. května, od 16:00 do 17:30

KDE: Botanická zahrada Petra Albrechta v Prostějově, Lidická ulice

Pro rodiče s dětmi budou v botanické zahradě nachystaná stanoviště zaměřená na praktické poznávání rostlin. Ochutnáme bylinkové sirupy, čeká nás také aktivita sportovní a výtvarná. Na stanoviště se můžete vypravit kdykoli mezi 16:00 a 17:30. Vstupné dobrovolné.

akce pro rodiny s dětmi

Odemykání studánek

KDY: sobota 12. května, od 8.35 do 15.00

KDE: sraz v 8.35 na vlakové zastávce ve Slatinicích (odjezd vhodného vlaku v 8:02 z Prostějova, poslední vagón směr Senice na Hané)

Čeká nás putování kolem léčivých pramenů, studánek i údolím potoka. Společně si projdeme nejen prameny, ale navštívíme také přírodní rezervaci Malý Kosíř a možná uvidíme i orchideje. Pro děti budou připraveny aktivity nejen o vodě a jarních rostlinách. Naši cestu zakončíme ve vyhlášené cukrárně ve Slatinicích. Zpět do Prostějova pojedeme vlakem v 15:18, příjezd do Prostějova v 15:46. Délka trasy cca 7 km. Účastnický poplatek 30 Kč/dítě.

tvořivá dílna

Keramika

KDY: pondělí 14. května od 16:00 do 18:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Pracovní oblečení s sebou. Poplatek 100 Kč za osobu na 2 pracovní hodiny.

akce pro školy

Stezka pro školy v botanické zahradě

KDY: středa 23. května pro 4., 5. a 6. třídy, čtvrtek 24. května pro 7., 8. a 9. třídy

KDE: Botanická zahrada Petra Albrechta v Prostějově, Lidická ulice

Přírodovědná stezka zaměřená na poznávání a pozorování rostlin v botanické zahradě. Stezka je určena vždy pro jednu třídu (min. 15 žáků, max. 30 žáků) a začíná každou půl hodinu od 8:30 do 12:30 hodin. Délka jedné stezky včetně vyhodnocení je cca 1 hodinu. Cena: 25 Kč na žáka. Objednávky pouze e-mailem na iris@iris.cz

tvořivá dílna

Keramika

KDY: pondělí 28. května od 16:00 do 18:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Pracovní oblečení s sebou. Poplatek 100 Kč za osobu na 2 pracovní hodiny.

PŘIPRAVUJEME:

Zájezd pro seniory:

Rejvís a Lázně Jeseník

KDY: sobota 23. června

Projedeme si krásnou trasu k mechovému jezírku na Rejvízu a potom přejedeme do Lázní Jeseník, kde nás čeká vycházka kolem studánek a návštěva balneoparku. Cena 200 Kč. Nutno se přihlásit na iris@iris.cz..

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 582 338 278, 603 298 039
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Společnost pro ochranu ptactva
P. O. Box 65, 751 51 Přerov I
Czech Republic

tel.: 725 743 975
e-mail: info@mos-cso.cz
www: http://www.mos-cso.cz

Vybíráme z tiskových zpráv
Bankovní spojení:
KB Přerov 32434-831/0100

Plán exkurzí Moravského ornitologického spolku – středomoravské pobočky ČSO

a spolupracujících organizací v květnu

1. 5. 2018

Vítání Ptačího zpěvu v Olomouci

Sraz v 6:00 u mostu přes Mlýnský potok v Olomouci-Řepčíně, na konci Martinovy ulice. Ukončení mezi 8:00 a 9:00 u koupaliště Poděbrady. Součástí akce bude ukázka odchytu a kroužkování ptáků. Pořádáno ve spolupráci s DDM Olomouc, ZO 71/02 ČSOP Upolín a centrem Sluňákov.

Exkurzi povede: Kateřina Ševčíková (mob.: 776 746 980, e-mail: sevcikovaka@seznam.cz) a Ondřej Belfín

1. 5. 2018

Ekojarmark Olomouc

Prezentační stánek ČSO, MOS a ČESON na Horním náměstí. Aktivity vyrábění budek, prodej propagačních materiálů ČSO.

1. 5. 2018

Noc slavičů v Olomouci

Sraz u kostela sv. Mořice (zadní část ul. Opletalova) ve 20:30 hodin. Krátká noční procházka (směr Řepčín) jarní přírodou za hlasy slavičů. Ukončení do 23. hodiny. Pořádáno ve spolupráci s centrem Sluňákov.

Česká společnost ornitologická je partnerem celosvětového sdružení na ochranu ptáků BirdLife International

Exkurzi povede: Kateřina Ševčíková (mob.: 776 746 980 e-mail: sevcikovaka@seznam.cz)

1. 5. 2018

Vítání ptačího zpěvu -

„Ptačí poklady Pobečví“

Sraz v 7:00 u vlakové zastávky Milotice nad Bečvou. Dopolední vycházka k místním pískovnám za husami a vodními ptáky; do lužního lesa za pěvci a k nejkrásnějšímu úseku řeky Bečvy, kterému hrozí zatopení přehradou. Zatím zde ale můžete vidět nejen ptáky, ale i stopy bobrů a vyder. U samoty Na Kačeně lze pozorovat čejky, ale i občerstvit se v cyklobufetu. Doporučujeme dalekohled, oblečení nenápadných barev, obuv do terénu (bláto), svačinu. Vycházku ukončíme u vlakové zastávky Špičky nebo v nedaleké obci Skalička. V případě trvalého deště, vichřice či záplav se akce nekoná. Pořádáno ve spolupráci se SKAUTY Hranice.

Exkurzi povede: Jiří Lehký (mob.: 725 044 047, e-mail: stojivkruhu@seznam.cz)

6. 5. 2018

Vítání ptačího zpěvu

na Chvalčově

Sraz na autobusové zastávce Chvalčov, pošta v 7:55 (příjezd busu od Bystřice

p. Host. 7:42 a od Zlína 7:51). Půjdeme kolem lomu k přírodní památce Pod Kozincem a dále sady nad Chvalčovem až do bystřického parku Zahájené. Předpokládáme ukončení akce je okolo 13 hod v Bystřici pod Hostýnem. S sebou pevnou obuv, svačinu, pití a pláštěnku. Za příznivých podmínek proběhne ukázka odchytu a kroužkování ptáků. Akci pořádají Moravský ornitologický spolek, Ornis Muzea Komenského a ČSOP Via Hulín.

Exkurzi povede: Martin Vymazal, (mob.: 608 368 333, e-mail: mvymazal@seznam.cz)

6. 5. 2018

Vítání Ptačího zpěvu na tovačovských rybnících

Sraz u sádek v Tovačově v 8.00 hod. Exkurze se zastaví na Křenovském rybníce. Dále bude pokračovat na Hradeckém rybníce. Předpokládá se, že zájemci se mohou k exkurzi připojit i kdykoli později přímo na hrázi rybníka. Budeme naslouchat zpěvu ptáků a přímo v terénu se seznámíme s hlasy nejběžnějších druhů. Uniknout si nenecháme ani pohled na přítomné vodní ptáky.

Exkurzi povede: Jiří Šafránek (mob.: 606 324 763, e-mail: mosprerov@seznam.cz), Dušan Řezáč a Markéta Třasnoňová.

Olomouc třídí odpad,

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Papír

Sklo

Plasty

• sbíráme,
• separujeme,
• recyklujeme

přidejte se také vy...

Olomouc třídí odpad

TECHNICKÉ SLUŽBY:
MĚSTO OLMOUC

S.O.S. Jeseníky,

Státní lesy patří nám všem a zodpovědnými za jejich stav je každý z nás.

Dobrý den, piší v reakci na mnoho dopisů, které dostáváme na mailovou adresu spolku Ekologická organizace PagoPago od kritiků Zalesňování. Zalesňování je placená práce, celková cena se odvíjí od objemu obchodovaného dřeva. Zalesňujeme státní lesy, tedy lesy nás všech. Státní lesy spravuje Ministerstvo zemědělství, to hospodaří ve státních le-

sích pomocí firmy Lesy ČR. Ty vypisují výběrové řízení na zalesňovací práce. V oblasti Moravského Berouna vyhrála soutěž firma Lescus. Firma Lescus najala mimo jinými na zalesňování Spolek Ekologická organizace PagoPago, a ten platí každému za vysazený stromek 1,9 Kč. + 15% daň. Spolek zajišťuje všem účastníkům koordinátory výsadby,

kteří je zaučí a seznámí s problematikou a technikou výsadby, náradí, rukavice, dopravu na stanoviště a drobné občerstvení (káva, čaj, chleba se sádlem), o víkendech promítáme po práci u penzionu Giza filmy s tematikou ochrany přírody. Sazeč je schopen zasadit v terénu po letošní těžbě až

S.O.S. Jeseniky, státní lesy patří nám všem a zodpovědnými za jejich stav je každý

1000 stromů za den, v terénu po loňské těžbě zarostlém travou pouze 200–300. Zalesnitelnost plochy každým rokem dramaticky klesá a přirozená obnova lesa je na vysychajících lesních půdách nespílitelným snem.

Lesy ČR zalesňují 30% melioračních dřevin, dále javory, buky, lípy, které jsou téměř ekonomicky nevyužitelné. Zalesňuje se v malých plochách, v průměru 5 tis. stromků na plochu, stromy ve věku 0,5–2 roky, převážně krytokořenné semenáče podřezávané vzduchem. Výsadba se provádí ve sponu 100×110–160cm, tj. 7–9 tis. stromků na hektar, současný hospodářský plán počítá s více než 50% ekonomicky nevyužitelné lesní plochy (plochy osazené melioračními dřevinami např. olše, dále javor, buk, lípa, plocha NP, CHKO, přírodních parků...).

Problematické jsou soukromé lesy vlastníků, kteří nerespektují jiný zájem než zisk, těžba Lithia v Krušných horách, uhlí, vápenec, ropy v deltě Dyje, dalších případech, kdy se soukromý vlastník snaží o maximalizaci zisku z půdy, nebo lesa najdeme v historii celou řadu, včetně současného konvenčního zemědělství, těžby nerostných surovin a vody. Jinými slovy soukromý vlastník často jedná v zájmu zisku a ne ochrany přírody, jelikož investoval peníze do nákupu půdy, lesa, a očekává, že je získá se ziskem zpět.

Prodat můžete se ziskem pouze smrk, borovici, jedli, modřín, dub. V rámci EU jsme jediná země, která zalesňuje tak velké množství listnatých dřevin, a to pouze díky lesům ČR. Soukromé lesy (soukromých osob, obecní, církevní), sází na smrk, borovici stejně jako Švédsko, Norsko, Finsko, Rakousko, Německo, Francie zalesňují smrk, nebo borovici, jelikož se dá nejsnáze a kdykoliv prodat, rovněž Nový Zéland je proslaven svými plantážemi lesních jehličnatých dřevin v obmýtním věku 45 let. Lesy ČR dodržují obmýtní věk min. 90 let. ČR je země, která plánuje svůj státní rozpočet na základě hospodaření lesů ČR, jelikož jsou státní firmou tvořící státu reálný zisk z prodeje dřeva.

Jistě Vám neunikla kalamita na Šumavě, v té době ČR nebyla součástí EU, a tak by vytěžení takového objemu levného dřeva zlevnilo dřevo na Evropském trhu. Rakouské, Německé těžbařské firmy by v těch letech neprodaly ani třísku. Zaplatili tedy ekologickým organizacím v ČR, jejichž členové se za plat uvazovali ke stromům, napadeným kůrovcem, aby zamezili těžbě Šumavy. Výsledek byl následující: rakouské a německé firmy prodaly veškeré své dřevo za stejnou cenu jako v předešlých letech, a ministerstvo životního prostředí ČR muselo zaplatit po-

kácení všech stromů napadených kůrovcem, odvětvění, oloupaní z kůry, stromy dodnes leží na pasekách. V současné době probíhá na Šumavě zázrak, kdy bez přítomnosti pohlavně dospělých stromů každým rokem přibývá mladých stromků. Mnoho ekologů tomu říká „přirozená obnova lesa“ a napsali k této tématice nejednu práci, ale skutečnost je někde jinde, jelikož bez semen ze smrku smrk nevyroste. Můj názor: je lepší sázet, než čekat až se les promění v lesostep, step, nebo poušť. Kdyby přirozená obnova lesa fungovala, proč se rozšiřují bezlesé oblasti? Důvodem je nedostatek podzemní vody, vysychání půdy v důsledku odlesnění, odumírání mykorhiz, nedostatek semen, nízká klíčivost, eroze, vytrvalé druhy trav. Přirozená obnova lesa funguje pouze ve vlhkých oblastech v místech, kde je dostatek osiva z okolních dospělých stromů.

Reálným problémem, který způsobuje kůrovcovou kalamitu je úbytek podzemních vod v důsledku odběru podzemní vody z vrtů. Urbanizace, regulace vodních toků, konvenční zemědělství snaží se o maximalizaci zisku. V důsledku soukromého vlastnictví nelze realizovat potřebná opatření k ochraně přírody v jakémkoliv rozsahu. Někde uděláte tůňku a hned vedle je vrt zásobující lidské sídlo, sebevětší tůňka vodní poměry v krajině nesprávně. Stejně tak jsou bezvýznamné výsadby vzrostlých stromů s kořenovými baly. Na 2 cm obvodu kmene strom 1 rok na novém stanovišti stagnuje, navíc již nikdy nevytvoří plnohodnotný kořenový systém. Výsadby dřevin ve městech mají pouze estetický charakter a zelené ekostřechy s desítkami vrstev fólií zavlažované pitnou vodou z vrtů jsou ekologické, ale s ochranou přírody nemají nic společného.

Pokud se holiny po kůrovcové kalamitě nezalesní, každým dalším rokem je zalesnění mnohonásobně těžší s nižší ujmavostí sazenic. Je jedno zalesňujeme li smrkem, nebo bukem, klesne li hladina podzemních vod, každá rostlina zahyne. Přirozená obnova lesa v suchších oblastech je zanedbatelná, vítr odlesněnou plochu vysušuje, dochází k erozi, posléze holina zarůstá kostřavou, která zabírá klíčení semen, oSTRUŽINÍKEM. Ujímají se pouze v malé míře jeřabiny a břízy.

V důsledku celorepublikového poklesu hladiny podzemních vod trpí většina listnatých stromů virovými chorobami způsobenými dlouhodobým stresem – jírovec, jedlý kaštan, jilm, dub, jasan, v důsledku stresů z vnějšího prostředí. Změna klimatu, úbytek vody, kyselé prostředí. Je třeba zásadně změnit životní styl, omezit životní úroveň, pou-

žívat vodu pouze z povrchových zdrojů a mělké zvodně. Zcela zakázat odběr vody z vrtů.

Jedním z mnoha modelů umožňujících respektující přístup k přírodě namísto současného otrokářského, je život v komunitě, sdílející výrobní prostředky. Pobíráte minimální mzdu, chodíte na suchý záchod, obýváte a vytápíte plochu 6 m² na osobu, která je Vaším soukromím, papír používáte zcela výjimečně, stejně jako dřevěný nábytek a jiné materiály ze dřeva, potraviny máte z vlastních zdrojů. Samozřejmě jako komunita máte koně, krávu, slepice, sad, rybník. Hospodaříte v lese a veškeré dřevo na stavbu domů – smrk, modřín, borovice – si vypěstujete sami. Abyste mohli vypěstovat strom, z kterého můžete nařezat trámy, je třeba aby stromy rostly ve stejnověkové skupině, jinak Vám korunu otáčí v průběhu vývoje vítr, a dřevo můžete leda tak spálit v kamnech, pakliže se Vám ho podaří pomocí sekery rozštípat.

Chcete-li něco změnit hned teď a zamezit umírání dalších stromů, zrušte splachovací toalety, přestaňte používat osobní auta, nakupovat výrobky z jiného okresu, pěstujte vlastní potraviny zcela bez závlahy, zakládejte komunity, sdílejte věci, myšlenky i nápady, respektujte hlas každého a každému ponechte právo veta, noste jedny šaty a boty dokud se nerozpadnou a hlavně milujte, vytvořte si nezávislý sociální systém, noste v srdci lásku a pamatujte, že nikdo není dokonalý.

Spolek Ekologická organizace PagoPago plánuje v oblasti, kde provádí zalesňovací práce, najít a získat vhodný objekt, který by umožnil v průběhu celého roku, účast všech zájemců na obnově státních lesů, včetně pracovníků s koňmi. Objekt by měl poskytnout zázemí pro dobrovolníky, koně, kočí, a rovněž školku dřevin. Výsadbami pěstební činnost v lese teprve začíná. V průběhu vývoje mladého lesa je třeba stromy obžínat kosou, chránit proti okusu zvěří, a připravovat během léta další plochy pro podzimní výsadby. V případě zájmu můžete přispět k realizaci tohoto projektu svojí aktivní účastí na obnově lesa, nebo finanční částkou na transparentní účet spolku Ekologická organizace PagoPago: 2401381720/2010.

S přáním pokojného dne za ekologickou organizaci PagoPago

předseda Josef Čermák
www.pagopago.org

dům dětí a mládeže olomouc

DDM Olomouc v květnu 2018

čtvrtek 3. 5. 2018 • 15:00–18:00 • Rožňavská 21 • 50 Kč
Cyklozávody (Sídliště dětem) • Tradiční cyklozávody, závody koloběžek, odrážedel a tříkolek pro předškoláky i školáky. Od 15 hodin probíhá registrace a rozjezdy závodníků, v 16:00 začínají závody.
Blíží informace: Jarmila Břečková (731 444 446, roznavska@ddmolomouc.cz).

čtvrtek 10. 5. 2018 • 15:00–18:00 • Rožňavská 21 • 50 Kč
Výstava domácích mazlíčků (Sídliště dětem) • Děti si přivedou nebo přinesou své domácí mazlíčky, které představí ostatním, seznámí je s jejich chováním, zvyklostmi a stravováním. Porotu budou tvořit děti, které mazlíčka nepřivedou. Registrace probíhá od 15 hodin, v 16 hodin začne přehlídka mazlíčků.
Blíží informace: Jarmila Břečková (731 444 446, roznavska@ddmolomouc.cz).

17. 5.–14. 6. 2018 • 15:30–16:30 • Janského 1 • 20 Kč
Kouzelný svět bylinek • Pro všechny zájemce každý čtvrtek v květnu a červnu od 15:30 komentovaná prohlídka bylinkové zahrádky Domu dětí a mládeže Janského 1. Dozvíte se k čemu zde pěstované bylinky slouží, jak se uchovávají a také vždy něco z bylinek ochutnáte. Sraz a vstupenky na recepci.
Blíží informace: Leoš Březina (739 452 451, icm@ddmolomouc.cz).

čtvrtek 17. 5. 2018 • 15:00–18:00 • Rožňavská 21 • 50 Kč
Závody na chůdách (Sídliště dětem) • Závody na chůdách pro školáky. Děti z MŠ budou závodit na dřívících nebo plastových kuzelech. Od 15 hodin probíhá registrace závodníků a zkoušení chůze, v 16 hodin začínají závody.
Blíží informace: Jarmila Břečková (731 444 446, roznavska@ddmolomouc.cz).

čtvrtek 17. 5. 2018 • 17:00 • tř. 17. listopadu 47 • od 6 let • 40 Kč
Máš postřeh? • Turnaj ve hrách založených na postřehu. Hry jsou velice jednoduché, takže šanci má každý, kdo má trochu postřeh a umí se rychle rozhodovat. Pro hráče jsou připraveny zajímavé ceny.
Blíží informace: Radek Jeřowicz (731 444 443, propagace@ddmolomouc.cz).

sobota 19. 5. 2018 • 09:00–12:00 • tř. 17. listopadu 47 • 7–15 let • 40 Kč (ostatní)
O zlatou pátku • Turnaj ve stolním tenise, který se počítá do celkového hodnocení amatérské ligy. Registrace začíná v 9:00. S se-

bou si vezmete pátku, přezutí do tělocvičny a sportovní oblečení. Turnaj je určen pro děti a mládež školního věku a probíhá ve dvou kategoriích: 2.–5. a 6.–9. třída (včetně víceletých gymnázií).
Blíží informace: Martina Gallo (731 444 445, sport@ddmolomouc.cz).

čtvrtek 24. 5. 2018 • 15:00–18:00 • Rožňavská 21 • 50 Kč
Závěr Sídliště dětem • Závěr soutěží a závodů na sídlišti Nové Sady s atrakcemi pro účastníky všech závodů i nově přichozí. Děti si na atrakcích doplňují razítka na kartičky a za kartičky plné razítek si pak vybírají zajímavé odměny.
Blíží informace: Jarmila Břečková (731 444 446, roznavska@ddmolomouc.cz).

pátek 25. 5. 2018 • 15:30–17:00 • Janského 1 • od 5 let • 20 Kč
Koumej, koumej, koumáku! • Tradiční koutácké odpoledne se uskuteční tentokrát na zahradě. Je určeno rodičům i dětem a připraveny budou jednoduché pokusy, ale i velká kouzla. Akci doplní i zábavná koutácká stezka, hádanky a zahradní hry. Součástí bude i malá dílnička kroužku Animáček. Akci finančně podpořila KMČ Povel.
Blíží informace: Eva Havlická (731 444 439, janskeho@ddmolomouc.cz).

26. 5. 2018 • 8:00–18:00 • tř. 17. listopadu 47 • 100 Kč (tanečníci), 50 Kč (diváci)
Olomoucký talent • Osmý ročník amatérské taneční soutěže ve skupinových choreografiích. Zúčastnit se mohou děti a mládež z Domů dětí a mládeže, ze školních družin, školních kroužků i jiných skupin. Soutěžit se bude v těchto tanečních stylech: street dance, zumba, orientální tanec a aerobik. Propozice a přihlášku si vyžádejte na e-mailu tanec@ddmolomouc.cz.
Blíží informace: Jitka Hrbáčková (778 708 812, tanec@ddmolomouc.cz).

neděle 27. 5. 2018 • 14:00–18:00 • tř. 17. listopadu 47 • 10–30 let • 30 Kč
Parkour Jam Olomouc • Setkání mladých lidí, kteří se věnují disciplíně Parkour. Setkání nabízí výměnu zkušeností, obohacení o nové prvky v tréninku a navázání kontaktů pro případnou další spolupráci. Pod dohledem zkušených instruktorů se účastníci naučí nové prvky. Akce je vhodná i pro začátečníky a veřejnost.

Parkour je fyzická disciplína a metoda tréninku s účelem překonat překážky v cestě tím, že přizpůsobíme svůj pohyb danému prostředí. Parkour obnáší důsledný disciplinovaný trénink s důrazem na praktickou sílu, výdrž, rovnováhu, kreativitu, plynulost, kontrolu, přesnost, prostorovou orientaci a rozvoj ne-

tradičního vnímání prostoru a objektů. K dispozici bude hřiště na biketrial a workout. V případě špatného počasí budeme v tělocvičně.
Blíží informace: Aleš Pátek (601 528 325, turistika@ddmolomouc.cz).

RAFTOVÝ VÍKEND

9.–10. 6. 2018 • Moravičany – Olomouc (řeka Morava) • 1100 Kč
Víkend na raftu • Víkendové vodácké putování s nocováním ve vlastních stanech v kempu v Litovli. Součástí sjezdu je seznámení účastníků s bezpečnostními pravidly na vodě, získání základních dovedností pro manipulaci s raftem. Společný program, večer u ohně, vaření, kytara a hry.

1. den (sobota) – Odjezd dopoledne společně vlakem z Olomouce do Moravičan, odkud se vyjede po Moravě směrem Litovle. Příprava raftů, rozdělení, bezpečnostní pravidla. Plavba trvá asi 2–3 hodiny. Zbytek program v kempu, stavění stanů, vaření, hry. Oběd zajištěn. Doprovodné auto poveze rafty, materiál, stany a batohy.

2. den (neděle) – Odjezd ráno z Litovle směrem Olomouc po Malé vodě. Plavba trvá kolem 4 hodin přes Hynkov, Horku až do Olomouce. Po cestě bude zajištěn oběd.

Celková trasa 35 km. Jede se za každého počasí.

Vhodné pro: děti od 10 do 18 let nebo rodiny s dětmi, které zvládnou alespoň trochu pádlovat.
Blíží informace a přihlášky: Aleš Pátek (601 528 325, turistika@ddmolomouc.cz).

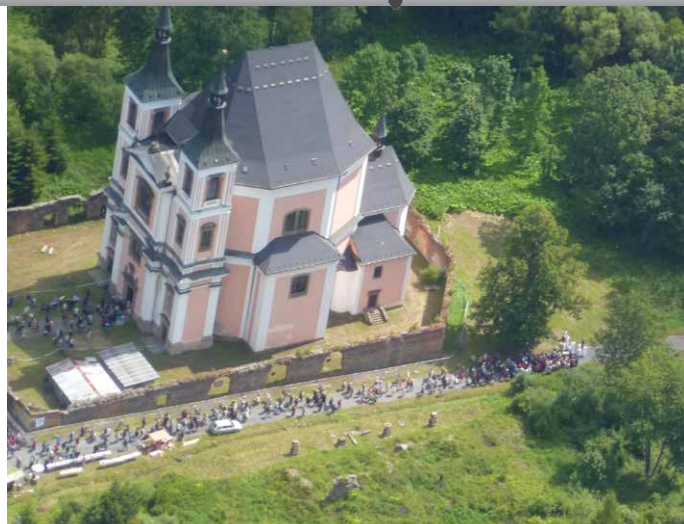
VÝSTAVY

do 4. 5. 2018 • tř. 17. listopadu, Galerie DDM
Poznej a chraň – Pod jarními paprsky • Výstava prací výtvarné soutěže zaměřené na přicházející jaro a probouzející se přírodu. Úkolem účastníků je zachytit příchod jara v jakékoli jeho podobě, ať už to je přilet ptáků, rašící pupeny či zrození mláďat.
Vernisáž výstavy spojená s oceněním nejlepších prací proběhne ve středu 11. 4. 2018 v 16:00 hodin v Galerii DDM. Soutěžní práce poštou nevracíme.
Akci finančně podporuje statutární město Olomouc.
Blíží informace: Jaroslav Marx (725 922 621, panda@ddmolomouc.cz).

Obnova Staré Vody

On vikendu 18.–20. 5. se opět skauti ze střediska Velký Týnec vypraví na Starou Vodu o budou tak zahajovat 24. rok prací na obnově tohoto historického poutního místa. Nyní je již vyjmuté z vojenského výcvikového prostoru a spadá do správy a katastru obce Město Libavá. Hlavní náplní pracovního víkendu bude likvidace náletových křovin na půdorysu trosek kláštera a klášterní zahrady, které budou zapsány do seznamu památek místního významu. Dále budeme čistit hřbitov a okolí Královské studánky, pomníku padlých z I.světové války a tří obnovených křížů. Účast přislíbili také skauti z Kanady z okolí Toronta, kteří přiletí na 14 dní a budou hosty skautských oddílů Severka a Dakota z Dubu. Kanadani jezdí na tuto naši akci pravidelně od roku 2004. Ozvali se také polští skauti – harceři z Krakova a Glubczyc, že přijedou pomáhat. Předpokládáme i účast německých rodáků z okolí Staré Vody.

Jan Pečinka

Krvinka, aneb jak skauti darovali krev

Skautské oddíly z celého Česka v období 20. dubna – 20. května organizují v rámci celostátního projektu **Skautský dobrý skutek** desítky místních akcí s přínosem společnosti. Na konání dobra se v úterý 24. dubna podíleli také skauti a skautky z Olomouce, kteří šli hromadně darovat krev do FN Olomouc.

V Olomouci šli darovat skauti krev právě v úterý 24. dubna, na svátek sv. Jiří, který je patronem skautů. „Společně jsme se domluvili, že uděláme něco dobré-

ho v rámci akce Skautský dobrý skutek a uděláme skupinový odběr na Transfúzním oddělení v FN Olomouc. Mezi skautskými dárci byli jak dárce, tak prvdárce.”

Dárce se nakonec sešlo 18, z toho bylo 10 dárce pravidelných a k nim přibýlo 8 prvdárce.

Odevzdali jsme cca 8,5 litru krve.

Jeden z dárce se zaregistroval rovněž do registru dárce kostní dřevě.

Chtěli bychom z akce udělat tradici.

Jan Zahradník
olomouc.skauting.cz

Hrdinové války: Rudolf Forman

Učitel a skautský činovník. Zatčen pro odbojovou činnost 4. 4. 1940. Prošel řadou koncentračních táborů, zemřel na stavbě tunelu v továrně Dora v Harzském pohoří.

Rudolf Forman, otec režiséra Miloše Formana, evangelík a cvičný učitel. Narodil se 18. října 1890 v Praze. Byl z osmi dětí. Původně chtěl vystudovat průmyslovou školu, ale nakonec vystudoval reálku v Náchodě a učitelský ústav v Čáslavi, kde maturoval roku 1912. Následně učil v Bohnicích u Nymburka a ve Chlebicích. Roku 1915 narukoval do Velké války, ze

kteří se vrátil až po 28. říjnu 1918. Dne 13. ledna 1919 nastoupil do učitelského ústavu v Čáslavi jako cvičný učitel. Měl na starost praktický výcvik chovanců učitelského ústavu. Státním zaměstnancem se stal ale až 1. ledna 1923, po postátnění učitelského ústavu.

V Čáslavi vedl také skautský oddíl. Zasadil se o to, aby byla skautům pronajata bašta za evangelickým kostelem, dnes na zahradě Diakonie. Předtím v ní byl sklad nábytku a sbor klubovny skautům pronajímali za 50 Kč ročně. Byl členem pěveckého spolku Hlahol a Sokol, byl

Vykonat každý den alespoň jeden dobrý skutek, tak zní jedna z prvních výzev, se kterými se děti seznámí ve skautském oddíle. Projekt Skautský dobrý skutek nabízí skautům a skautkám příležitost vykonat společně něco většího, než na co by stačily pouze síly jednotlivce. Ve skupině se dohodnou, jak by chtěli svému okolí prospět, aktivitu si sami naplánují a pak i realizují.

také předsedou v Okresní péči o mládež a pobožce Spolku záložních důstojníků. Zapojoval se do činnosti Husova asyly a byl iniciátorem projektu vybudování ozdravovny ve Zbýšově, aby měly děti ze sirotčince kam jezdit na prázdniny. Není vyloučeno, že některé chovance Husova asyly přivedl do skautského oddílu.

Více na: <https://www.hrdinovevalky.cz/person/forman-rudolf/>

Jan Zahradník
s použitím www.hrdinovevalky.cz

Výroční zpráva skautů za rok 2017

Mnoho dobrodružství v Česku i v zahraničí, rekordní nárůst členů nebo třeba dobré skutky, které zahřejí na srdci; takový byl pro skauty a skautky rok 2017. Prolistujte si skautské aktivity, úspěchy a radosti v nové výroční zprávě! Vybrali jsme pro

vás to nejdůležitější, co nám rok 2017 nabídl: ať už to byl rozvoj skautských odbojek (specializovaných zkoušek dovedností), nejlepší momenty ze života skautů a skautek, které jsme našli na Instagramu, několik opravdu velkých skautských akcí

nebo úsilí tisíců skautských dobrovolníků a podporovatelů, bez kterých by to vážně nešlo. Ke stažení na <https://www.skaut.cz/vyrocnizprava2017>.

Jan Zahradník
s použitím www.skaut.cz

Knihovna města Olomouce

Počítačové kurzy zdarma

Především pro zájemce v produktivním věku nabízíme čtyřdenní školení věnovaná tématům spojeným s prací na počítači, např. seznámení se s balíčkem MS Office 2016, úpravy fotografií, práci s internetem a elektronickou poštou. Kurzy jsou buď pondělní (15–17 hodin) nebo v páteční (15–17 hodin), pro seniory je určena středa dopoledne. Je třeba se předem přihlásit buď osobně nebo telefonicky 585 545 129.

Den matek

Dárce pro maminku či babičku si děti mohou vyrobit v pondělí 7. května 2018 od 12 do 17 hodin v oddělení pro děti a mládež na náměstí Republiky nebo ve čtvrtek 10. května 2018 od 13 do 18 hodin na pobožce Brněnská. Pro inspiraci dětem připravíme i texty básniček o maminách, které mohou s dárčkem propojit.

Aljaška – Tomáš Müller

Tomáš Müller, starosta Nové Hradečné, se vypůjčeným autem a s přáteli vydal z Anchorage do nejnáměššího národního parku Denali s vidinou koupání v Chena Hot Springs a dál po „nebeské“ Top of the World Highway do Dawson City těžít zlato. Po přejezdu do sychravého přístavu Valdez navštívili národní park Wrangell, prošli se po ledovci a prozkoumali poloostrov Kenai z výletní lodi. Na poutavé vyprávění v budově na náměstí Republiky ve čtvrtek 10. května 2018 v 17 hodin je vhodné si rezervovat místo na dospela@kmol.cz nebo 585 545 123.

Májové tvořeníčko

Pobožka Jungmannova se těší v pondělí 14. května 2018 od 15 do 17 hodin na své malé čtenáře s rodiči či prarodiči, kdy společně vytvoří májové přáníčko s motivem jara.

Síťovačka

Další setkání příznivců počítačové hry Trackmania Nations Forever je připraveno na úterý 15. května 2018 od 15 do 17 hodin v budově na náměstí Republiky. Společné hraní je prima, stačí být čtenářem knihovny.

Máj – lásky k pohybu čas

Na ty, co cvičí rádi, se na pobožce Jungmannova těší ve čtvrtek 17. května 2018 v 16:30 hodin Helena Schleserová a Mgr. Beata Brošová. Námětem bude zdravotní cvičení pro seniory.

Bookart – tvoření nejen pro šikovné ruce

Výrobu bookart dekorací z vyřazených knih, kterými si poté lze vyzdobit interiér bytu, někoho jimi obdarovat nebo vyzdobit knihovnu, nabízí jak oddělení pro děti a mládež, tak oddělení pro dospělé čtenáře v budově na náměstí Republiky v pátek 18. května 2018 od 14:30 do 18 hodin.

Československé legie za první světové války

Beseda o vzniku, působení, problémech a úspěších našich legionářů s Tomášem Labounkem, starostou Sokola Hodolany, vzdělavatelem Sokolské župy a členem Československé obce legionářské proběhne v pátek 18. května 2018 v 17 hodin v budově na náměstí Republiky. Doporučujeme včasnou rezervaci místa k sezení na dospela@kmol.cz nebo 585 545 123.

Hledání tajuplného pokladu

V rámci Nocí muzeí v pátek 18. května 2018 nabízíme naše prostory na náměstí Republiky i po obvyklé otevírací době – od 18 do 21 hodin na děti a rodiče čekají zapeklité úkoly, putování po tajuplných šifrách a dobrodružná cesta po knihovně za ukrytým pokladem. Kdo najde tajemné znamení a objeví cestu, může si na konci výpravy odnést část knižního pokladu jako dárek.

Čítárna u kašny

V pátek 18. května 2018 od 17 do 21 hodin zveme na příjemné posezení u kašny na náměstí Republiky a možnost odnést si jako dárek pro sebe či své blízké vyřezanou knihu.

Deskohrani

Kdo ještě nezná náš Klub deskových her – může se přijít seznámit v úterý 22. května 2018 od 16 do 19 hodin do budovy na náměstí Republiky. Hrajeme Krycí jména, Temná znamení, Trans Amerika, Scotland yard, Istanbul a další – třeba i hry s sebou donesené.

Den dětí v knihovně

Pohádkové odpoledne čeká na dětské čtenáře pobožka Brněnská ve čtvrtek 31. května 2018 od 13–18 hodin. Těšit se mohou na hádanky, kvízy a další zábavné úkoly.

Britské pohádky, legendy a nadpřirozené postavy

Mgr. Tereza Kalousková, absolventka historie a anglické filologie, nás provede v úterý 5. června 2018 v 17 hodin v budově na náměstí Republiky britskými

pohádkami. Potkáme se s čarodějnicemi a moudrými čaroději, draky, selkie a elfy. Jak to bylo s králem Artušem? Co dělá zlá macecha ve variaci Jenička a Mařenky s nevlastními dětmi? Doporučujeme rezervaci na 585 545 123 nebo dospela@kmol.cz

Anna Zemánková a její zázračná květena

Na náměstí Republiky budeme ve čtvrtek 7. června 2018 v 16 hodin hostit vnučku malířky, kreslířky a olomoucké rodačky Anny Zemánkové – pražskou kunsthistoričku Terezii Zemánkovou. Příjemné povídání o olomoucké rodačce doplní nový film obdivující její nadčasovou tvorbu a účastníci besedy se seznámí s její velkou monografií, vydanou v českém, anglickém a francouzském jazyce v nakladatelství Kant u příležitosti loňské profilové výstavy v Galerii L'art brut ve švýcarském městě Lausanne.

VÝSTAVY

Zbyněk Zácha – Blues rock jazz

Prostory na náměstí Republiky od dubna do června 2018 ožíví fotografie bluesových, rockových či jazzových koncertů a hudebníků. Strhující okamžiky plné emocí a mnohdy téměř sportovních výkonů fotí Z. Zácha na hudebních festivalech BluesAlive, Bounty Rock Cafe Open Air, na Československém jazzovém festivalu v Přerově, na Mohelnickém dostavníku, ...

Focení muziky je pro něj spojením jeho vnímání světa skrze hudbu a obrazy světla a stínů, tónů a emocí, které se v nás tímto probouzí.

Irena Válková – Obrazy a kresby

Olomoucká malířka, členka skupiny „Olomoučtí“ představí svou tvorbu od dubna do června 2018 v prostorách pobožky Jungmannova.

Svět abstrakce Anny Stejskalové

Mladá umělkyně ze Šumperska Anna Stejskalová zachycuje převážně pocity, inspiruje se přírodou, osudy lidí, životními situacemi a také sny. Její styl malby, který nazývá abstraktním expresionismem, je možno dubnu i květnu 2018 zhlédnout ve foyeru pobožky Brněnská.

RNDr. Lenka Prucková

ředitelka

pruckova@kmol.cz

Knihovna města Olomouce,

příspěvková organizace

Květnové kulturní akce ve Velké Bystřici

BÍLÝ KÁMEN

1. 5. (út) 7.00–16.00 • Vojenský výcvikový prostor Libavá
XXV. ročník cykloturistické akce po vojenském prostoru Libavá. Možnost projet nebo projít vojenský prostor Libavá je veřejnosti umožněn pouze 1x ročně. Můžete se zúčastnit jako cyklista, pěší nebo účastník zájezdu autobusem. Akce probíhá od 7 hod. a všichni jsou povinni opustit vojenský prostor v 16 hodin. Vstupní stanoviště: Mrsklesy, Smilov-zastávka, Město Libavá, Nové Oldřůvky, Kovářov, Zelený kříž, Kozlov, Velký Újezd, Daskabát, Luboměř, Hlubočky – sjezdovka – Ski areál – nový vstup. Účastníci musí mít u sebe občanský průkaz nebo pas, při jízdě na kole i koloběžce cyklistickou přilbu, platí zákaz focení.

SLAVNOST KROJE

13. 5. (ne) 8.00–13.00 • ŘK kostel, amfiteátr
Druhou květnovou neděli již podáváte oslavíme krásu lidových krojů. Letos se seznámíte s Ježiškovými matičkami – velikonočním

obřadem, odehrávajícím se pouze v několika hanáckých obcích. Na náměstí uvidíte vystoupení folklorního souboru, bude vám hrát cimbálová muzika a zároveň můžete nakoupit na bystřických selských trzích.
Program: 8.00 – nedělní mše – kostel Stětí sv. Jana Křtitele
8.00 – Bystřický selský trh – Zámecké náměstí
10.00 – Vystoupení CM a tanečníků souboru Žerotín ze Strážnice – Zámecké náměstí
11.00 – Ježiškovy matičky – hotel Zámek

BYSTRICKÉ SELSKÉ TRHY

13. 5. (ne) 8.00–12.00 • Zámecké náměstí
První jarní výpěstky z moravských a slezských zahrad, zdravá výživa i dobroty z maloprodukce. Ochutnáte, nakoupíte a přitom můžete zhlédnout vystoupení folklorního souboru a poslechnout si cimbálovou muziku.

ČIŠTĚNÍ ŘEKY BYSTRICE

19. 5. (so) 8.00–12.00 • řeka Bystřice
14. ročník čištění řeky a jejího okolí. Ru-

kavice a pytle na odpad dostanete, je dobré se vhodně obout a obléknout. I letos se pokusíme projít a zbavit odpadků celý úsek řeky, který patří k Velké Bystřici. To znamená, že se ráno rozdělíme na dvě stejné skupiny, z nichž jednu dopravíme traktorem proti proudu až ke splavu v Burku, druhou potom auty odvezeme k vlakovému přejezdu na Bystrovany. Obě skupiny dobrovolníků dojdou zpět k vlakové zastávce, kde již bude pro všechny připraven občerstvení a kde si na závěr můžete popovídat.

Informace a dotazy: Václav Břeha – 776 044 244, vaclavbreh@seznam.cz

FESTIVAL DUCHOVNÍ HUDBY K POCTĚ MONS. JOSEFA OLEJNÍKA

19. 5. (so) 15.00–20.00 • kostel Stětí sv. Jana Křtitele
VIII. ročník přehlídky chrámových sborů.

SEČENÍ LÓKE

26. 5. (so) 7.00–10.00 • louka u zastávky ČD
O květnové sobotě, za vycházejícího sluníčka, ale třeba i za májového deště posečeme travu, zazpíváme a dáme si zaslouženou snídani.

KÁCENÍ MÁJA S MÁJOVOU VESELICÍ

26. 5. (so) 16.00–24.00 • ulice Hliník
Za odměnu, že chlapi svou májku uhlídali, můžou si ji sami skácet. A večer to společně na májové veselici oslavíme dobrým jídlem, pitím a tancem.

VERNISÁŽ VÝSTAVY OBRAZŮ

26. 5. (so) 17.00–19.00 • galeriezet
David John Lloyd: Tváře/Faces
Britský malíř David John Lloyd se narodil v roce 1957 v Lichfieldu, v malém průmyslovém městě severně od Birminghamu. Brzy začal navštěvovat výtvarné kurzy, následně vystudoval Uměleckou školu v Chelsea a absolvoval Univerzitu umění v Brightonu a v Londýně. Hodně cestoval a poznával vzdálené kraje. V roce 1995 přicestoval na svou první výstavu v České republice – Galerie Chagall v Ostravě. Zaujalo ho industriální prostředí, takže se do Ostravy průběžně vracel, až se v ní před 11 lety usadil. Velkým a dlouholetým Lloydovým koníčkem je hudba. Vloni založil v Ostravě kapelu Line, píše pro ni texty a vystupuje jako zpěvák, hráč na saxofon a foukací harmoniku. V současné době žije a tvoří v Petřvaldu. Jeho domovskou galerií je Galerie Blanka Hrubá v Hotelu Hukvaldy na Hukvaldech.

Výstavu můžete zhlédnout do 26. 7. 2018.

Kontakt:

Mgr. Martina Žbáňková
vedoucí odboru kultury a informací
zbankova@muvb.cz tel: 734 236 506

Město Velká Bystřice
Zámecké náměstí 79, 78353 Velká Bystřice
www.velkabystrice.cz

Bělkovičtí myslivci hodnotili

V pátek 6. dubna se sešli členové Mysliveckého spolku Bělkovice-Lašťany v bývalé restauraci Parlament na své Výroční členské schůzi, aby zhodnotili uplynulý myslivecký rok. Mezi hlavní úkoly šestnáctibodového programu VČS bylo schválení rozpočtu na rok 2018, stanovení výše členského příspěvku na provoz honitby pro letošní rok a volba mysliveckého hospodáře.

Jednohlasně schválený program VČS řídil předseda MS Jiří Heginger. Po provedení kontrole usnesení z minulého VČS následovaly zprávy jednotlivých členů výboru MS, které zahájil myslivecký hospodář Ing. Miloš Svoboda. „U srnčí zvěře se nám podařilo odlovit vše, co bylo v plánu. Rekord byl vzhledem k výskytu prasečího moru na Zlínsku vytvořen v odlovu černé zvěře, tolik jsme černé zvěře v životě neslovili. Škoda je, že průměrná váha selat klesá. Dále bylo uloveno 18 hřivnáčů, 12 lišek a jedna kuna. Poděkoval všem, kteří se na odlovu hlavně holé podíleli. V současné době je honitba kompletně zapadaná. Uvidíme, jak na tom dopadnou myslivecká zařízení, posedy a myslím, že i nějaká zvěř vzala za své v tomto větru, který naši honitbu postihl.“

Finanční hospodář Ing. Michal Hrabčík mimo číselné údaje účtů řekl, „přesto, že máme schodkový rozpočet, vždy se nakonec dostaneme do kladných čísel, k tomu nám nejvíce pomáhá každoročně pořádaný Myslivecký bál.“

V různém podání žádost o ukončení členství z důvodu přestěhování a pracovní vytíženosti současný myslivecký hospodář a řekl: „Nedělám hospodáře tak dlouho, jako moji předchůdci, ale byla to pro mne radostná práce. Všichni víte, že vše se nějak vyvíjí, naše sdružení si prošlo nějakýma, jednou nahoře, jednou dole. Tak jsme šli do toho hlavně proto, aby se nálada spravila, vztahy narovnal, aby to, co děláme pro zábavu, aby skutečně

zábavou bylo a to se povedlo, což je vidět i na schůzích, za což všem děkuji.“ Za desetiletou práci jménem MS poděkoval odstupujícímu hospodáři předseda MS, což souhlasně potvrdili bouřlivým potleskem všichni přítomní myslivci. Poté proběhla volba nového mysliveckého hospodáře, kterým byl jednohlasně zvolen Ing. Evžen Bukor.

Pro zlepšení komunikace a informovanosti členů MS budou vytvořeny internetové stránky MS.

Závěrem bylo přijato usnesení, které krom programových bodů obsahovalo termíny brigád na úklid honitby a souvisejících příkop, brigádu pro zemědělce, besedu v mateřské a základní škole, termín nahánek a samozřejmě opravy mysliveckých zařízení.

Následovala volná zábava spojená s občerstvením. Kančí se zelím a knedlíkem připravil Stanislav Hlavatý a musím říct, že chutnalo všem, soudě nejen dle prázdných odevzdávaných talířů. Přitom se debatovalo o všem možném a na příští sobotu se domluví brigáda na úklid honitby. Zajištěna byla také obnova pachových ohradníků u frekventované silnice do Šternberka. Postupně

Předsednický stůl

Pohled na část myslivců zúčastněných na VČS

Nově zvolený myslivecký hospodář předává členům povolenky

se začali loučit přespolní myslivci a odjížděli domů, místní ještě poseděli a pokračovali ve volné zábavě.

Rudolf Krč

Trofeje ulovené zvěře v uplynulém mysliveckém roce

Výstava

výtvarné skupiny z Rovenska

NASLISE

Malba, fotografie

olej, akryl, pastel, vosková batika, špachtle, horký vosk, žehlička

Regionální muzeum Dobromilice

Výstava potrvá od 4. - 27. května 2018

Otevřeno: ne, čt, 15 - 17 hodin a út, 9 - 12 hodin

Odhalení pamětní desky v Olomouci

V den výročí úmrtí Rudolfa Eitelbergera von Edelberg (1817–1885) a sto třicet let od osazení původního památníku si 18. dubna u nároží Domu armády řada Olomoučanů připomenula odkaz slavného olomouckého rodáka a zakladatele památkové péče v Rakousku-Uhersku, prvního profesora dějin umění na vídeňské univerzitě a zakladatele tamního Uměleckoprůmyslového muzea (dnešní MAK) a Uměleckoprůmyslové školy. V průběhu slavnostního setkání došlo ke znovuoživení jeho pamětní desky, která od válečných let čekala na svoji obnovu. Na obnově památníku se podíleli: Spolek Za krásnou Olomouc, Statutární město Olomouc, Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci, Přátelé Moravské galerie Brno, Univerzita Palackého v Olomouci, Museum für Angewandte Kunst ve Vídni a indivi-

duální dárci z řad nejširší veřejnosti. Tak jako on propagoval architekturu, umělecká řemesla a potřebu péče o ně, cítí také členové Spolku Za krásnou Olomouc, že jsou povinni pečovat o jeho pozapomenutý odkaz.

Spolek Za krásnou Olomouc

Foto: Blanka Martinovská

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA - měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka, Richard Kořínek
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>
Objednávky a předplatné na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

ad
re
sát

TISKNEME NA RECYKLOVANÉM PAPIŘE BĚLENÉM BEZ POUŽITÍ CHLÓRU

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087